

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

_____ М.В. Поляков

« _____ » _____ 20 _____ р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор

з науково-педагогічної роботи

_____ Д.М. Свищенко

« _____ » _____ 20 _____ р.

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для вступу на навчання за освітнім рівнем бакалавра
на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста
за спеціальністю 081 Право
(Освітня програма – 081 Право)

Розглянуто на засіданні вченої ради
юридичного факультету
від «19» лютого 2020 р. протокол № 7

Голова вченої ради (Соколенко О.Л.)

Дніпро
2020

Укладачі програми:

Мудриєвська Людмила Михайлівна, завідувач кафедри теорії держави і права, конституційного права та державного управління

Програма ухвалена

на засіданні кафедри теорії держави і права, конституційного права та державного управління від «10» січня 2020 р. протокол № 15

Завідувач кафедри (Мудриєвська Л.М.)

на засіданні науково-методичної ради за спеціальністю 081 Право від «20» січня 2020 р. протокол № 5

Голова (Патерило І.В.)

I ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Фахове випробування – форма вступного випробування для вступу на основі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, яка передбачає перевірку здатності до опанування освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

Результати фахового вступного випробування зараховуються для конкурсного відбору осіб, які на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, вступають на навчання для здобуття ступеня бакалавра. Приймальна комісія університету допускає до участі у конкурсному відборі осіб, які за результатом фахового вступного випробування отримали не менше не менше 110 балів (за шкалою від 100 до 200 балів).

Програма фахового випробування для вступу на навчання за освітнім рівнем бакалавра за спеціальністю 081 Право, (Освітня програма - 081 Право) містить питання з таких *нормативних* навчальних дисциплін природничо-наукової та професійної підготовки бакалавра за спеціальністю 081 Право:

1. Теорія держави і права;
2. Конституційне право України.

II ПЕРЕЛІК ТЕМ, З ЯКИХ ВІДБУВАЄТЬСЯ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНИКА

I. Теорія держави та права

Тема 1. Форма Держави

Історичні шляхи виникнення держави. Поняття і структура форми держави. Різновиди держав за формою правління. Форма державного устрою. Державно-правовий режим та його різновиди.

Тема 2. Механізм держави

Поняття механізму держави. Поняття й ознаки державного апарату. Орган держави: поняття, ознаки і види. Розподіл державної влади.

Тема 3. Сутність і типи держави

Сутність держави. Державна влада. Ознаки держави. Типи держави за інформаційним та цивілізаційним підходами.

Тема 4. Функції держави

Класифікація функцій держави. Внутрішні та зовнішні функції. Форми здійснення функцій держави. Види функцій держави.

Тема 5. Поняття і ознаки права

Поняття, ознаки і види соціальних норм. Поняття та основні ознаки права. Структура норми права. Види норм права.

Тема 6. Правові відносини

Структура (елементи) правових відносин. Суб'єкти правовідносин. Об'єкти правовідносин. Зміст правових відносин. Юридичні факти та їх класифікація.

Тема 7. Реалізація норм права

Поняття і форми безпосередньої реалізації норм права. Застосування норм права: поняття та підстави. Акти застосування норм права. Основні стадії застосування норм права.

Тема 8. Правопорушення

Поняття та основні ознаки правопорушення. Склад правопорушення. Види правопорушень. Правомірна поведінка та її види.

Тема 9. Юридична відповідальність.

Поняття і основні ознаки юридичної відповідальності. Види юридичної відповідальності. Підстави юридичної відповідальності. Функції юридичної відповідальності.

Тема 10. Правосвідомість

Поняття, структура та види правосвідомості. Роль правосвідомості у правотворчості та реалізації права. Правосвідомість працівників державної служби.

II. Конституційне право України

Тема 1. Конституційне право як фундаментальна галузь національної системи права

Поняття та предмет конституційного права як галузі права. Поняття й особливості конституційно-правових відносин.

Склад конституційно-правових відносин.

Поняття, особливості та функції конституційно-правової відповідальності.

Підстави конституційно-правової відповідальності.

Поняття й склад конституційних правопорушень.

Санкції за конституційним правом України

Поняття й склад джерел конституційного права.

Поняття конституції. Роль (функції) конституції.

Конституція України: структура, юридичні властивості, основні соціально-правові пріоритети, загальна характеристика.

Порядок прийняття і внесення змін до Конституції України

Особливості методу конституційного регулювання.

Функції конституційного права. Структуроутворююча роль конституційного права в правовій системі України на сучасному етапі політичного та правового реформування в країні.

Тема 2. Конституційний лад України

Поняття і зміст конституційного ладу: теоретичний аспект.

Принципи конституційного ладу України.

Основи конституційного ладу в системі Конституції України (гуманістичні, політичні, соціально-економічні, національно-культурні та екологічні).

Тема 3. Конституційні основи народовладдя

Поняття і сутність народовладдя. Пряма (безпосередня) та представницька демократія.

Поняття громадянського суспільства. Структура і принципи самоорганізації громадянського суспільства.

Конституційні основи формування і розвитку громадянського суспільства в Україні.

Поняття і види громадських об'єднань. Порядок створення громадських об'єднань. Припинення діяльності громадських об'єднань.

Конституційно-правовий статус політичних партій.

Поняття, конституційно-правова регламентація та види референдумів в Україні.

Порядок призначення, організації і проведення референдумів в Україні.

Виборче право і виборча система: поняття та принципи.

Правове регулювання і порядок формування представницьких органів держави і місцевого самоврядування в Україні.

Вибори Президента України.

Вибори народних депутатів України.

Місцеві вибори.

Тема 4. Конституційно-правовий статус людини та громадянина в Україні

Правовий статус людини і громадянина як інститут конституційного права.

Принципи конституційно-правового статусу людини і громадянина.

Поняття і принципи громадянства України.

Набуття громадянства України. Припинення громадянства України.

Поняття та основи конституційно-правового статусу іноземців.

Поняття і юридична природа конституційних прав і свобод людини і громадянина.

Класифікація конституційних прав і свобод людини і громадянина.

Співвідношення індивідуальних і колективних прав.

Конституційні обов'язки людини і громадянина.

Гарантії здійснення прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Міжнародно-правові стандарти і конституційне законодавство України про правове становище людини і громадянина.

Тема 5. Державний лад України

Поняття державного ладу України. Державний лад і форма держави: поняття й співвідношення.

Принципи державного ладу України: загальна характеристика.

Суверенітет держави. Україна - суверенна і незалежна держава.

Україна - демократична, правова держава.
Україна - соціальна держава.
Республіканська форма правління в Україні.
Зміст і практична реалізація принципу поділу державної влади в Україні.

Тема 6. Законодавча влада в Україні

Законодавча влада в Україні. Український парламентаризм: генеза становлення і сучасний етап розвитку. Конституційна природа парламенту - Верховної Ради України.

Конституційний склад і структура Верховної Ради України. Принципи діяльності Верховної Ради України.

Функції і повноваження Верховної Ради України.

Парламентські процедури: законодавча, установча, процедура здійснення парламентського контролю.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини.

Конституційно-правовий статус народного депутата України і правові гарантії його діяльності. Природа депутатського мандата. Підстави дострокового припинення повноважень народного депутата України.

Тема 7. Президент України

Інститут президентства в Україні: історія становлення й сучасний етап розвитку. Роль та місце Президента України в системі органів державної влади.

Конституційно-правовий статус Президента України. Порядок вступу на пост Президента України.

Повноваження Президента України. Акти Президента України. Підстави та порядок припинення повноважень Президента України.

Конституційно-правовий статус Ради національної безпеки і оборони.

Допоміжні, консультативні та інші органи і служби при Президентові України.

Тема 8. Виконавча влада в Україні

Поняття виконавчої влади та її місце в механізмі державної влади. Система органів виконавчої влади в Україні.

Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України: порядок формування, склад і компетенція. Акти Кабінету Міністрів України.

Прем'єр-міністр України: порядок призначення, повноваження.

Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади: порядок формування, принципи діяльності, структура, основні завдання, повноваження, акти.

Конституційно-правовий статус і система органів виконавчої влади на місцях.

Місцеві державні адміністрації: правова природа, порядок формування, структура, принципи діяльності, компетенція, акти.

Тема 9. Судова влада. Прокуратура України

Судова влада: поняття, склад і принципи функціонування. Судова система України. Система судів загальної юрисдикції.

Правова природа Конституційного Суду України. Функції і повноваження Конституційного Суду України.

Склад і порядок формування Конституційного Суду України. Структура та організація діяльності Конституційного Суду України.

Принципи конституційного судочинства. Суб'єкти і форми звернення до Конституційного Суду України. Поняття й характеристика стадій конституційного судочинства. Процесуальні строки.

Поняття і правова природа актів Конституційного Суду України. Види, порядок прийняття та виконання актів Конституційного Суду України.

Правові позиції Конституційного Суду України: поняття і значення.

Конституційні принципи судочинства. Здійснення правосуддя у формах конституційного, цивільного, кримінального та адміністративного судочинства.

Конституційно-правовий статус Вищої ради юстиції України.

Конституційно-правовий статус суддів.

Конституційно-правовий статус прокуратури України. Функції і повноваження прокуратури України.

Тема 10. Місцеве самоврядування в Україні

Поняття і принципи місцевого самоврядування.

Система місцевого самоврядування в Україні: загальна характеристика її елементів.

Територіальна громада - первинний суб'єкт місцевого самоврядування.

Способи формування органів місцевого самоврядування.

Відносини органів місцевого самоврядування з центральними органами державної влади. Конституційні принципи та види взаємодії органів місцевого самоврядування з місцевими органами виконавчої влади.

Конституційно-правовий статус депутата місцевої ради і правові гарантії його діяльності.

ІІІ ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Теорія держави і права

Основна

1. Загальна теорія держави і права: [Підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів] / За ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України М. В. Цвіка, д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України О. В. Петришина. Харків: Право, 2009. 584 с.
2. Теорія держави і права : посіб. для підгот. до держ. іспитів / за заг. ред. О. В. Петришина. 5-те вид., допов. і змінене. Харків: Право, 2016. 198 с.
3. Теорія держави і права: навч. посіб. для підгот. фахівців з інформ. безпеки / за заг. ред. Л. М. Стрельбицької. Київ: Кондор-Видавництво, 2016. 332 с.
4. Бостан С. Теорія держави та права: навч. посіб. Запоріжжя, 2013. 200с.

Додаткова

1. Васильєва А.С. Теорія держави та права: підручник. Київ, 2010. 464 с.
2. Загальна теорія держави і права: підручник / за ред.: М. В. Цвіка, О. В. Петришина, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Харків: Право, 2011. 584 с.
3. Кравчук М.В. Теорія держави і права : (опорні конспекти) : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 523 с.
4. Кравчук С. Й. Основи теорії держави і права : навчальний посібник. Хмельницький : ХНУ, 2016. 191 с.
5. Каткова Т. Г. Теорія держави і права : навчальний посібник у визначеннях і таблицях. Харків : Право, 2014. 94 с.
6. Кельман М. С. Загальна теорія держави і права: підручник. Київ: Кондор, 2008. 477 с.

Конституційне право України

Основна

1. Федоренко В.Л. Конституційне право України. Підручник. Київ, 2016
2. Тетарчук І.В. Конституційне право України: навчальний посібник для підготовки до іспитів. Київ, 2017
3. Конституційне право України: прагматичний курс. Навчальний посібник/ Під ред.. М.В.Афанасьєв. Одеса: Юридична література, 2017. URL : <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/7800/Konst%20pravo%20pragmat%20kurs.pdf?sequence=3>

Додаткова

1. Про вибори народних депутатів України : Закон України від 17 листопада 2011 року // Відомості Верховної Ради України. 2012. № 10- 11. Ст 73.

2. Про вибори Президента України : Закон України від 5 березня 1999 року // Відомості Верховної Ради України. 1999. № 14. Ст. 81.;
3. Про всеукраїнський референдум : Закон України від 6 листопада 2012 року // Відомості Верховної Ради України. 2013. № 44-45. Ст 634.;
4. Про місцеві вибори : Закон України від 14 липня 2015 р. // Відомості Верховної Ради України. 2015. № 37-38. Ст. 366
5. Про громадянство України : Закон України від 18 січня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. 2001. № 13. Ст 65.
6. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб . Закон України від 20 жовтня 2014 р.
7. Про правовий статус закордонних українців : Закон України від 4 березня 2004 р. // Відомості Верховної Ради України. 2004. № 25. Ст. 343.
8. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України від 22 вересня 2011р.//Відомості Верховної Ради України. 2012. № 19-20. Ст. 179.
9. Про статус народного депутата України: Закон України від 17 листопада 1992 року // Відомості Верховної Ради України. 1993. № 3. Ст 17.
10. Про Раду національної безпеки і оборони України: Закон України від 05.03.1998 року //Відомості Верховної Ради України. 1998. №35. Ст237.
11. Про Положення про Адміністрацію Президента України: Указ Президента України від 02.04.2010 року № 504/2010 // Офіційний вісник України. 2010. № 49.
12. Про відновлення довіри до судової влади в Україні: Закон України від 8 квітня 2014 р. // Відомості Верховної Ради України. 2014. № 23. Ст 870.
13. Про забезпечення права на справедливий суд: Закон України від 12 лютого 2015 р. // Голос України. 2015. 26 лютого. № 35.
14. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. // Відомості Верховної Ради України. 2014.
15. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 р. // Голос України. 2016. 16 липня.
16. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 р. // Відомості Верховної Ради України. 2014. № 47. Ст 2051.
17. Про національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. // Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40-41. Ст 379.

IV. СТРУКТУРА ВАРІАНТУ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Кожний варіант фахового вступного випробування містить 50 тестових питань, зміст яких стає відомим вступнику лише при отриманні варіанту випробування.

Варіант складається із завдань таких форм:

- 1) Питання на обрання вірної відповіді – до кожного питання надаються чотири варіанти відповіді, з яких вступник має обрати одну, зробивши відповідну позначку;

Розподіл питань у кожному варіанті:

1. за формою завдань

№ з/п	Форма завдання	Кількість одиниць у варіанті
1	Питання на обрання вірної відповіді	50
	Усього	50

2. за темами навчальних дисциплін

№ з/п	Зміст питання	Кількість одиниць у варіанті
1	За темами навчальної дисципліни №1	25
2	За темами навчальної дисципліни №2	25
	Усього	50

V КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Оцінка за відповідь на кожне питання варіанту фахового вступного випробування може набувати одного з двох значень:

максимального значення кількості балів – за вірної відповіді,
мінімального значення (0 балів) – за невірної відповіді.

Розподіл максимальної кількості балів за відповіді на завдання різної форми наведений у таблиці:

№ з/п	Форма завдання	Максимальне значення, кількість балів	Максимальна кількість балів, яка може бути набрана за виконання завдань певної форми
1	Питання на обрання вірної відповіді	2	100
	Усього		100